

Sinteza ședinței plenare din 21 martie 2024

Ședința din 21 martie 2024 a fost marcată de dezbateri îndelungate, de circa 4 ore, asupra proiectului de lege privind votul prin corespondență. În plus, au avut loc perturbări în cadrul ședinței plenare și au fost observate comportamente nepotrivite statutului de deputat, iar transparența decizională a fost afectată.

Deputații au dezbătut timp de 4 ore **proiectul de lege referitor la pilotarea votului prin corespondență**, care a fost supus votului în prima lectură în cadrul acestei ședințe. Este important de menționat că această inițiativă a fost adusă în discuție și votată fără a primi avizul necesar din partea Direcției Generale Juridice și a Comisiei Electorale Centrale, ceea ce constituie o omisiune a etapelor esențiale ale procesului decizional.

Reamintim că Promo-LEX a participat la consultările publice desfășurate pe 7 martie, exprimându-și susținerea pentru implementarea metodelor alternative de vot. În [opinia](#)

[transmisă Parlamentului](#), a fost recomandată necesitatea îmbunătățirii proiectului, garantarea unui sprijin larg atât la nivel politic, cât și în cadrul societății, precum și obținerea unei Opinii pozitive din partea Comisiei de la Veneția și a OSCE/ BIDD0.

Transparența decizională a fost afectată în proporție de 65% din cauza nepublicării avizelor, expertizelor și altor documente relevante asociate proiectelor (6), precum și din cauza nerespectării termenului prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate (2). Menționăm că unele acte aferente proiectelor examinate în cadrul ședinței – cum ar fi 5 rapoarte și un coraport al comisiilor de specialitate, 2 proiecte de hotărâre și un proiect de lege, împreună cu un aviz al Direcției Generale Juridice – au fost publicate pe pagina web a Parlamentului în ziua ședinței, fie în timpul examinării proiectelor sau chiar ulterior votării. În plus, un proiect (autori fiind deputați PAS) a cărui transparență decizională a fost afectată, a fost examinat în regim prioritar fără a exista un temei legal clar. Toate aceste aspecte complică înțelegerea și evaluarea adecvată a deciziilor luate în cadrul acestei ședințe plenare.

Pe lângă aceasta, **ședința a fost marcată de perturbări și incidente.** Deputații de la Blocul Comuniștilor și Socialiștilor au părăsit sala în semn de protest, refuzând să mai participe la dezbateri, ceea ce a afectat negativ calitatea dialogului parlamentar și a compromis buna desfășurare a procesului legislativ.

În același timp, **Promo-LEX atenționează asupra comportamentului inacceptabil a deputaților, inclusiv al președintelui Parlamentului,** care au proferat insulte și acuzații grave în adresa unor deputați independenți. Astfel de acțiuni nu doar că sunt nepotrivite pentru un for legislativ, dar subminează și încrederea populației în instituția parlamentară și în respectul pentru democrație și diversitatea opiniei. Este esențial ca membrii Parlamentului să manifeste

respect reciproc și să-și îndeplinească responsabilitățile într-un mod profesional și respectuos, în conformitate cu valorile și principiile democrației.

Reamintim că, în luna martie, conform prevederilor legale ar trebui să fie audiate în plen rapoartele Consiliului Audiovizualului, Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Autorității Naționale de Integritate, Centrului Național Anticorupție și Agentului Guvernamental. Aceste audieri sunt esențiale pentru asigurarea unui control parlamentar eficient și pentru asigurarea transparenței și responsabilității acestor entități.

Asociația Promo-LEX reiterează apelul către toți deputații să respecte Regulamentul Parlamentului și să demonstreze o conduită corespunzătoare statutului lor. Numai prin respectarea principiilor democratice putem asigura o guvernare legitimă și responsabilă.

Amintim că, în perioada 2021 – 2025, Promo-LEX și-a propus să monitorizeze activitatea Parlamentului Republicii Moldova, în special din perspectiva transparenței, legalității și eficienței procedurilor, în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate” susținut financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.